

شناسه	قانون- مقررات - رویه اجرایی			تاریخ جلسه			۱۴۰۰/۰۹/۲۰			
عنوان موضوع	بررسی چالش های پیش روی صنایع فولاد استان به دلیل برنامه اولویت بندی قطع گاز شرکت های فولادی توسط وزارت نفت									
مرجع طرح موضوع	کمیسیون صنعت و معدن اتاق بازرگانی تبریز									
شرح موضوع	در مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۲۲ دیسپاچینگ وزارت نفت، برنامه اولویت بندی قطع گاز شرکت های فولادی (پیوست) را به تفکیک استان اعلام کرد. متاسفانه تبعیض فاحشی در میزان سهمیه بندی واحدهای فولادی در بین استان ها به چشم می خورد که اعتراض واحدهای فولادی استان را بدنبال داشته است. این واحدها که تابستان گذشته با قطعی های مکرر برق بسیار متضرر شده بودند، اکنون با مشکل کاهش سهمیه گاز مواجه شده اند که در صورت اجرا، ادامه فعالیت این صنعت را دشوار خواهد ساخت.									
	برنامه اولویت بندی قطعی گاز صنایع فولادی وزارت نفت									
	استان	شرکت	پتانسیل مصرف	میزان سهمیه گاز با اعمال محدودیت						
				اولویت اول	اولویت دوم	اولویت سوم				
	اصفهان	فولاد مبارکه	۶.۱۶	۶.۱۶	۲.۱۰	۲.۱				
		طرح توسعه شهید خرازی فولاد مبارکه	۴.۸۱	۴.۸۱	۲.۱۰	۲.۱				
		فولاد نطنز	۰.۰۵	۰.۰۵	۰.۰۱	۰.۰۱				
		ذوب آهن اصفهان	۲.۲۰	۲.۲۰	۱.۱۵	۱.۱۵				
		فولاد سازی صبا	۱.۴۲	۱.۴۲	۰.۰۱	۰.۰۱				
		تولید فولاد سپید فراب کویر	۰.۰۸	۰.۰۸	۰.۰۱	۰.۰۱				
	خوزستان	گروه ملی کارخانه میلگرد	۰.۰۴	۰.۰۴	۰.۰۴	۰.۰۱				
		گروه ملی فولاد	۰.۰۷	۰.۰۷	۰.۰۷	۰.۰۱				
		گروه ملی لوله سازی ایران	۰.۰۶	۰.۰۶	۰.۰۶	۰.۰۱				
		مجتمع فولاد شادگان	۰.۶۸	۰.۶۸	۰.۶۸	۰				
		فولاد روهینا جنوب	۰.۰۶	۰.۰۶	۰.۰۶	۰.۰۱				
		نورد سنگین کاویان	۰.۰۶	۰.۰۶	۰.۰۶	۰.۰۱				
		کارخانجات نورد لوله اهواز	۰.۱۱	۰.۱۱	۰.۱۱	۰.۰۱				
		فولاد کاوه اروند	۰.۰۴	۰.۰۴	۰.۰۴	۰.۰۱				
		فولاد اکسین خوزستان	۰.۷۳	۰.۷۳	۰.۷۳	۰.۷۳				
		فولاد خوزستان	۴.۲۸	۴.۲۸	۴.۲۸	۴.۲۸				
	فارس	فولاد غدیر نی ریز	۰.۸۸	۰.۸۸	۰.۸۸	۰.۰۱				
		ذوب آهن پاسارگاد	۱.۵۱	۱.۵۱	۱.۵۱	۰.۰۱				
	کرمان	فولاد احیا استیل بافت	۰.۸۹	۰.۸۹	۰.۸۹	۰.۱۷				
		فولاد نورد پردیسیر	۰.۰۵	۰.۰۵	۰.۰۵	۰.۰۱				
		گندله سازی فولاد سیرجان ایرانیان	۰.۱۰	۰.۱۰	۰.۱۰	۰				
		فاز دوم گندله سازی گل گهر سیرجان	۰.۱۸	۰.۱۸	۰.۱۸	۰.۰۱				
		فولاد زرنده ایرانیان	۰.۱۴	۰.۱۴	۰.۱۴	۰.۰۱				
فولاد بوتیای ایرانیان		۰.۱۱	۰.۱۱	۰.۱۱	۰.۰۱					
فولاد پردیسیر فولاد سیرجان ایرانیان		۰.۷۴	۰.۷۴	۰.۷۴	۰.۰۷					
فولاد مشیز پردیسیر فولاد		۰.۰۳	۰.۰۳	۰.۰۳	۰					
معدنی و صنعتی گل گهر سنگ آهن گل گهر		۰.۲۲	۰.۲۲	۰.۲۲	۰					
گندله سازی گل گهر		۰.۱۰	۰.۱۰	۰.۱۰	۰					
توسعه آهن و فولاد گل گهر		۳.۰۵	۳.۰۵	۳.۰۵	۰.۰۹					
جهان فولاد		۰.۸۵	۰.۸۵	۰.۸۵	۰.۰۶					
گندله سازی فولاد زرنده ایرانیان		۰.۱۵	۰.۱۵	۰.۱۵	۰.۰۱					
هرمزگان		صبا فولاد خلیج فارس	۰.۹۲	۰.۹۲	۰.۹۲	۰.۹۲				
	فولاد هرمزگان	۱.۵۷	۱.۵۷	۱.۵۷	۱.۵۷					
	فولاد کاوه جنوب کیش	۱.۷۵	۱.۷۵	۱.۷۵	۱.۷۵					
	گندله سازی ماد گوش	۰.۱۴	۰.۱۴	۰.۱۴	۰.۱۴					
	مجتمع فولاد شاهین بناب	۰.۰۶	۰.۰۱	۰.۰۱	۰.۰۱					
	فولاد کاوه	۰.۰۴	۰.۰۱	۰.۰۱	۰.۰۱					

آذربایجان شرقی	فولاد آذر فولاد امین	۰.۰۵	۰.۰۱	۰.۰۱	۰.۰۱
	مجتمع فولاد صنعت شهریار	۰.۰۲	۰.۰۱	۰.۰۱	۰.۰۱
	فولاد ظفر بناب	۰.۰۸	۰.۰۱	۰.۰۱	۰.۰۱
	فولاد صنعت سهند	۰.۰۵	۰.۰۱	۰.۰۱	۰.۰۱
	فولاد میانه	۰.۷۶	۰.۰۱	۰.۰۱	۰.۰۱
	مجتمع فولاد آذربایجان	۰.۰۶	۰.۰۱	۰.۰۱	۰.۰۱

متاسفانه سالهاست توجهی به ارتقای زیرساخت های کشور نشده و تمامی این کمبود ها، ناشی از این بی توجهیست. اهمیت این موضوع در قوانین و مقررات از قبیل ماده (۱۲)^۱ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر مشاهده می شود، لیکن به دلیل عدم توجه مغفول مانده و اکنون با کمبودهای مواجه هستیم که صنایع و بخش خصوصی بایستی تاوان آن را بپردازند.

بر اساس اظهارات نماینده شرکت گاز استان، وزارت نفت در میزان تعیین سهمیه استان ها نقشی نداشته و این سهمیه بندی بر اساس توافقی که بین وزارت نفت و صمت انجام شده، از سوی وزارت صمت تعیین شده است. حال وزارت صمت این سهمیه بندی را بر چه اساسی انجام داده که سهمیه واحدهای برخی استان ها تغییر نکرده و یا تغییر ناچیزی داشته و در مقابل سهمیه واحدهای فولادی استان آذربایجان شرقی به یک چهارم، یک هشتم، یک پنجم و... تقلیل داشته شده، مشخص نیست.

در نیمه اول سال به دلیل گرمای هوا در استان های جنوبی، سهم برق نیمه غربی کشور کاهش یافت و به آنها اختصاص داده شد لیکن در نیمه دوم سال که شمال غرب کشور با سردی و برودت هوا مواجه می باشد، قضیه بر عکس شده، همچنان استان های جنوبی و مرکزی از گاز بیشتر بهره مند هستند.

متاسفانه در اولویت بندی تعیین سهم توسط وزارت صمت، سهم ۲۴ درصدی واحدهای استان از واحدهای کل کشور، سهم ۱۵ درصدی از کل تولید کشور و ۸ درصد از کل صادرات فولاد کشور توسط صنعت فولاد استان؛ همچنین سرمایه گذاری ۲ میلیارد

^۱- ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور: به کلیه وزارتخانه ها به ویژه نفت و نیرو و شرکتهای تابعه و وابسته به آنها و سازمان ها و مؤسسات دولتی و کلیه دارندگان عنوان و ردیف در قوانین بودجه کل کشور اجازه داده می شود سالانه تا سقف یکصد میلیارد (۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) دلار به صورت ارزی و پانصد هزار میلیارد (۵۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال به صورت ریالی که هر ساله تا سقف نرخ تورم سال قبل تعدیل می گردد، در موارد مربوط به بندهای ذیل این ماده که سرمایه گذاری یا اقدام اشخاص حقیقی یا حقوقی خارجی یا داخلی با اولویت بخشهای خصوصی یا تعاونی به تولید، صادرات، ارتقای کیفیت، صرفه جویی یا کاهش هزینه در تولید کالا یا خدمت و زمان و بهبود کیفیت محیط زیست و یا کاهش تلفات جانی و مالی می انجامد برای نفت و گاز و میعانات گازی و فرآورده های نفتی و کالاهای و خدمات قابل صادرات یا واردات به قیمتهای صادراتی یا وارداتی به نرخ روز ارز بازار آزاد یا معادل ریالی آن با احتساب حقوق دولتی و عوارض قانونی و سایر هزینه های متعلقه و برای سایر موارد با قیمتهای غیربازارانه ای با احتساب حقوق دولتی و عوارض قانونی و سایر هزینه های متعلقه قرارداد منعقد کنند، دولت مکلف است: ۱. کالا یا خدمت تولید شده یا صرفه جویی شده و منافع یا ارزش حاصله را حسب مورد و از محل درآمد، صرفه جویی، منافع یا ارزش حاصله خریداری کند. ۲. اصل و سود سرمایه گذاری و حقوق دولتی و عوارض قانونی و سایر هزینه های متعلقه یا منافع اقدام موضوع این ماده را به آنان پرداخت نماید، در صورت تأمین تمام یا بخشی از منابع مورد نیاز اجزای (۱) و (۲) از بودجه کل کشور، ضمن مبادله موافقتنامه با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور از طریق خزانه داری کل کشور اقدام می شود. اشخاص فوق می توانند طبق قرارداد یا مجوز صادره نسبت به فروش کالا یا خدمت تولید شده یا صرفه جویی شده و منافع یا ارزش حاصله از سرمایه گذاری یا اقدام در داخل یا خارج کشور و یا بهره برداری و استفاده از آنها اقدام نمایند.

الف- طرحهای نفت و گاز از جمله افزایش ظرفیت تولید نفت خام، گاز و میعانات گازی با اولویت مخازن مشترک و افزایش ظرفیت پالایش نفت خام و میعانات گازی، افزایش تولید محصولات پتروشیمی، ذخیره سازی نفت خام، میعانات گازی و گاز طبیعی مخازن مشترک در مخازن غیرمشترک و داخل کشور، ذخیره سازی گاز در فصول کم مصرف برای استفاده در فصول پرمصرف، تبدیل درجای نفت و گاز و میعانات گازی به محصول یا برق، تزریق گاز به میادین داخلی، رشد صادرات و عبور (ترانزیت) و معاوضه (سوآپ) نفت خام، میعانات گازی و گاز و فرآورده های نفتی، جلوگیری از سوختن گازهای همراه نفت و میعانات گازی و جایگزینی گاز داخلی یا وارداتی با فرآورده های نفتی ذی ربط و کلیه طرحهایی که به افزایش تولید یا صرفه جویی در مصرف نفت خام و میعانات گازی و گاز و فرآورده های نفتی بیانجامد.

ب- طرحهای بهینه سازی مصرف انرژی در بخشهای مختلف از جمله صنعت با اولویت صنایع انرژی بر و حمل و نقل عمومی و ریلی درون و برون شهری و ساختمان، توسعه استفاده از انرژی های تجدیدپذیر، گسترش استفاده از گاز طبیعی فشرده یا مایع یا گاز مایع شده با اولویت شهرهای بزرگ و مسیر راههای اصلی بین شهری، تولید و یا جایگزین کردن خودروهای کم مصرف و یا برقی با خودروهای پرمصرف و فرسوده و کاهش هزینه های حمل بار و مسافر و کاهش دموژا (خسارت تأخیر) کشتیها و طرحهای حمل و نقل ریلی، جاده ای، دریایی، هوایی اعم از زیرساخت ها و وسایل حمل و نقل، طرحهایی که به کاهش گازهای گلخانه ای منجر می شود، ماشین آلات و واحدهای تولیدی بخش کشاورزی.

دلاری با بیش از ۲۰۰ هزار میلیارد تومان گردش مالی و اشتغال ۷ هزار نفر به صورت مستقیم این صنعت در استان مورد توجه قرار نگرفته است.

شرکت گاز ایران نیز جهت برون رفت از این مشکل بحث استفاده از سوخت جایگزین را مطرح کرده است. این موضوع در قراردادهای فی ما بین واحدهای تولیدی و شرکت گاز نیز پیشبینی شده است. این در حالیست که دستور اداره حفاظت از محیط، صنایع اجازه استفاده از سوخت دوم را ندارند و در صورت استفاده بایستی جرایمی در قالب مالیات (معادل یک درصد از فروش) پرداخت نمایند. به همین دلیل کارخانجات فولاد، زیر ساخت های مصرف سوخت جایگزین (دیگ بخار، لوله کشی مخازن جهت استانداردهای HSE و ...) را در سال های گذشته حذف کردند که استفاده مجدد از سوخت جایگزین، مستلزم تهیه دوباره زیرساخت ها و بار مالی مضاعف برای این صنعت خواهد بود.

همچنین بر اساس ماده (۲۵) قانون بهبود محیط کسب و کار، در صورت کمبود برق و گاز و ...، صنایع نباید در اولویت قطعی قرار بگیرند. در صورت قطعی نیز، بایستی وجه التزام و خسارت ناشی از برق در قراردادهای پیشبینی شود. لیکن این نکات در قراردادهای رعایت نمی گردد و دلیل آن ناشی از عدم وجود تامین کننده دیگر در کشور می باشد.

اولویت صنعت فولاد در اکثریت کمبودها نیز یکی از سوالات مهم فعالین این حوزه می باشد. در حالیکه سهم ۷ درصدی فولاد از سهم ۲۵ درصدی کل صنایع در مقابل سهم ۳۹ درصدی مصارف خانگی و سهم ۲۲ درصدی خوراک و سوخت پتروشیمی سهم بسیار ناچیزیست.

در سه ماه دوم سال به دلیل کمبود برق، واحدهای فولادی همکاری لازم را با دولت انجام دادند و با ۳۰ درصد ظرفیت فعالیت کردن با امید اینکه در شش ماهه دوم جبران خسارت کنند. لیکن در تبعات جبران ناپذیری نظیر از بین رفتن مواد اولیه، آسیب کوره های نوردکاران، عدم ایفای تعهدات تجاری، بانکی، مالیات و تعدیل نیرو برای واحدهای فولادی بدنبال خواهد داشت.

در نهایت قطعی گاز منجر به کاهش تولید و افزایش قیمت محصولات فولادی خواهد داشت که به تبع آن محصولات و صنایع وابسته و صنعت ساختمان و صادرات را تحت الشعاع قرار خواهد داد.

در پی اعتراضات واحدهای فولادی استان به نحوه سهمیه بندی در خصوص قطعی گاز و عدم رعایت عدالت در بین استان ها جلسه ای در اتاق بازرگانی تشکیل و در نهایت مقرر شد، موضوع با دو پیشنهاد ملی و استانی در شورا طرح شود و برای ارائه پیشنهاد شفاف، جلسه با موضوع مدیریت مصرف گاز استان تشکیل گردد تا صنایع فولاد با آسیب کمتری از این برهه گذر کنند. لیکن در جلسه ای که در شرکت گاز استان تشکیل شد، نمایندگان شرکت گاز استان با تاکید بر مصوبه شورای امنیت ملی، اعلام نمودند: تقسیم و سهمیه بندی مصرف گاز در اختیار وزارت صمت بوده و شرکت گاز در این خصوص اختیاری ندارد. لذا پیگیری افزایش سهمیه از سوی وزارت صمت امکان پذیر می باشد. در خصوص مدیریت مصرف نیز به استفاده از سوخت جایگزین اصرار نمودند.

۲- ماده ۲۵ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار: در زمان کمبود برق، گاز یا خدمات مخابراتی، واحدهای تولیدی صنعتی و کشاورزی نباید در اولویت قطع برق یا گاز یا خدمات مخابرات قرار داشته باشند و شرکتهای عرضه کننده برق، گاز و خدمات مخابرات موظفند هنگام عقد قرارداد با واحدهای تولیدی اعم از صنعتی، کشاورزی و خدماتی، وجه التزام قطع برق یا گاز یا خدمات مخابرات را در متن قرارداد پیش بینی کنند. هرگاه دولت به دلیل کمبودهای مقطعی به شرکتهای عرضه کننده برق یا گاز یا خدمات مخابرات دستور دهد موقتاً جریان برق یا گاز یا خدمات مخابراتی واحدهای تولیدی متعلق به شرکتهای خصوصی و تعاونی را قطع کنند، موظف است نحوه جبران خسارتهای وارده به این شرکتهای ناشی از تصمیم فوق را نیز تعیین و اعلام کند. آیین نامه اجرایی این ماده توسط وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی، نفت، نیرو و ارتباطات و فناوری اطلاعات تهیه می شود و ظرف سه ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد.

رئوس ایرادات و مشکلات: ۱. عدم توجه به ارتقای زیرساخت های کشور و عدم سرمایه گذاری در صنعت گاز کشور موجب کمبود در حوزه گاز شده است و به دلیل اولویت مصرف خانگی صنایع بالاخص صنعت فولاد تاوان سیاست های دولت را پرداخت می کند. ۲. وزارت صمت در سهمیه بندی مصرف گاز ظرفیت های فولاد استان، سردی و برودت هوا در منطقه آذربایجان را مد نظر قرار نداده و این امر موجب اجحاف در صنعت فولاد استان شده است. ۳. ماده (۲۵) قانون بهبود از سوی وزارت نفت رعایت نمی گردد و واحدهای تولیدی به دلیل عدم وجود تامین کننده دیگر، مجبور به قبول تمامی تعهدات قید شده توسط شرکت گاز می گردند. این موضوع باعث می شود صنعتگران از ظرفیت های حمایتی قانون بهره مند نشوند. ۴. محدودیت مصرف گاز در صنایع فولادی با قطعی گاز تفاوتی ندارد. به این دلیل که عملیات ذوب در درجه خاصی امکان پذیر است که در صورت اعمال محدودیت در مصرف گاز کوره خاموش خواهد شد و نشست کل کوره و خسارات بسیاری به واحدها وارد خواهد کرد. ۵. تاکید شرکت گاز بر استفاده از سوخت جایگزین علیرغم آلودگی هوا و مغایرت با قوانین مقررات حفاظت محیط زیست بار مالی مضاعفی برای تجهیز زیرساخت های لازم جهت استفاده از سوخت جایگزین برای واحدها ایجاد می کند. ضمن اینکه استفاده از سوخت دوم برای برخی از واحدها به لحاظ سیستمی و کاری امکانپذیر نمی باشد. ۶. بنا به اعلام اداره کل حفاظت از محیط زیست، واحدهای فولادی چنانچه از مازوت یا گازوئیل استفاده نمایند و اداره کل محیط زیست احراز آلایندهی کند، ملزم به پرداخت جرایمی در قالب مالیات به میزان (یک درصد از فروش واحدهای فولادی) خواهند شد. ۷. وزارت صمت در انتخاب قطعی گاز صنایع فولادی به ارزش افزوده فولاد در مقابل پتروشیمی ها و کاهش ارز آوری این صنعت توجه نکرده است. ۸. قطعی گاز باعث کاهش تولید و افزایش قیمت در صنعت فولاد و صنایع وابسته می گردد که عدم ایفای تعهدات بانکی، صادراتی، مالیاتی و ... و تعدیل نیروی این واحدها را به دنبال خواهد داشت و در نهایت این خسارات باعث تعطیلی این واحدها خواهد شد.	ایرادات و مشکلات مطروحه
جلسه کارگروه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استاندارد تاریخ ۱۴۰۰/۰۹/۱۰ با حضور دبیر شورای گفتگو و نمایندگانی از دادگستری استان، هماهنگی امور اقتصادی استانداری، شرکت گاز استان، انجمن فولاد استان، انجمن متالوژی، انجمن سازندگان قطعات خودرو استان، فولاد ظفر و فولاد امین به شرح ذیل تشکیل شد: نسرین درخشانی، مسئول دبیرخانه شورای گفتگو: متأسفانه علیرغم تاکید ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید به طرح های زیرساختی کشور، توجه لازم به زیرساخت ها نشده است و نتایج آن در قطعی های برق در فصل تابستان و برنامه های قطعی گاز وزارت نفت مشاهده می گردد و با عنایت به اینکه اولویت وزارت نفت، تامین مصارف خانگی می باشد، لذا طبق معمول صنایع مظلوم واقع می شوند. همچنین طبق ماده (۲۵) قانون بهبود، در زمان کمبود برق و گاز اولویت قطعی برق و گاز با صنایع نیست و در صورت قطعی وجه التزام خسارات ناشی از قطعی بایستی در قراردادهای قید شود. لیکن در قراردادهای شرکت گاز با واحدهای صنعتی قید شده است: در صورت مواجهه با کسری گاز، گاز واحد را قطع خواهد شد. متأسفانه واحدهای تولیدی به دلیل عدم وجود تامین کننده دیگر مجبور به قبول قرارداد می گردند. این در حالیست که این نوع قرارداد مغایر با ماده ۲۵ قانون بهبود می باشد.	جمع بندی جلسه کارگروه کارشناسی مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۱۰ و ۱۴۰۰/۰۹/۱۳

موضوع مورد بحث امروز در خصوص برنامه اولویت بندی قطعی گاز وزارت نفت می باشد که در یک بررسی ساده مشاهده می شود عدالت در تامین گاز صنایع فولادی استان ها رعایت نشده است. بایستی دلایل این ناعدالتی بررسی و مطالبه شود. مورد بعد موضوع قرارداد انتقال گاز ترکمنستان به آذربایجان می باشد که ایران نیز یک طرف قرارداد می باشد، آیا با اجرای این قرارداد مشکل گاز صنایع استان حل خواهد شد؟

کریم رحیمی، رئیس هیات مدیره انجمن فولاد استان: ظرفیت و توان پایه معدنی استان آذربایجان شرقی غیرآهنی بوده و از طرفی بالاترین سرمایه گذاری در سطح کشور توسط بخش خصوصی استان در حوزه فولاد صورت گرفته است. بصورتیکه ۲۴ درصد تعداد واحدهای کل کشور، ۱۵ درصد کل تولید کشور و ۸ درصد کل صادرات فولاد کشور سهم استان آذربایجان شرقی می باشد. بیش از ۲ میلیارد دلار سرمایه گذاری در کل استان، بالغ بر ۷ هزار نفر اشتغال زائی مستقیم و بالغ بر ۲۰۰ هزار میلیارد تومان گردش مالی دارد؛ با این حال در زمان کمبود برق و گاز اقدام به قطعی واحد های فولادی می گردد که با ادامه این روند منجر به تعطیلی واحدها خواهد شد. فولاد از لحاظ ارزی آوری در رتبه دوم بعد از شیرینی و شکلات در استان می باشد.

ایران دومین ذخایر گاز کل دنیا را دارد. مصارف خانگی ۳۹ درصد، پتروشیمی به عنوان خوراک و سوخت ۲۲ درصد، حمل و نقل ۶ درصد، کشاورزی ۲ درصد، کل صنعت ۲۵ درصد که سهم فولاد ۷ درصد می باشد. مصرف گاز به ازای هر تن نورد ۵۰ مترمکعب می باشد. با فرض اینکه سالانه ۳ میلیون تن تولید داشته باشیم، ۱۵۰ میلیون مترمکعب، مصرف گاز نورد استان می باشد که برای هر ماه ۱۲۵۰۰۰۰ مترمکعب تعلق می گیرد که با در نظر گرفتن ۳ ماه تابستان ۳۷۵۰۰۰۰ مترمکعب می شود که با تعمیم ۲۰ درصد آن به کل استان براحتی می توان مدیریت کرد (تعطیلی یک روز در هفته برای واحدها). در نیمه اول سال به دلیل گرمای زیاد هوا در استان های جنوبی، از سهم برق نیمه غربی کشور کاسته و به آنها اختصاص داده می شود و در نیمه دوم سال با وجود سردی هوا قضیه برعکس می شود و ۸۵ درصد سهمیه گاز در فاز اول کم می شود. درخواست مطالبه و پیگیری تبعیض و ناعدالتی سهمیه ها را داریم؛ از طرفی چرا فقط بخش فولادی در قطعی ها مدنظر قرار می گیرد. پیشنهاد صریح انجمن فولاد استان اینست که محدودیت گاز باید برای تمامی صنایع اعمال شود و شهرک محور عمل شود و اگر ۲۰-۱۰ درصد کل شهرک کم شود مشکل تا حدودی حل می شود. با عنایت به اینکه محیط زیست امکان استفاده از سوخت دیگر را نمی دهد، بایستی راهکاری ارائه شود.

طاهر روحی، مدیر کل هماهنگی امور اقتصادی استانداری: با توجه به این که این مشکل در سطح کشور می باشد نیاز به دوگانه سوزی می باشد. در حال حاضر نیروگاه از مازوت استفاده می کند. در این خصوص جلسه ای در تاریخ ۱۴۰۰/۰۹/۰۱ با حضور اداره اطلاعات و اداره گاز و انجمن فولاد تشکیل شد و مصوباتی نیز اتخاذ گردید: ۱. انجمن فولاد استان با همکاری شرکت گاز استان متنی تهیه و به استانداری تحویل داده تا با امضاء استاندار محترم به وزیر نفت ارسال شود؛ ۲. مقرر شد تا همانند مدیریتی که در بحث برق صورت گرفت در مورد گاز نیز مدیریت لازم انجام شود. ۳. انجمن مذکور با همکاری هماهنگی اعضای خود نسبت به مشخص نمودن حداکثر توان مساعدت شرکت ها در مدیریت مصرف گاز را با تعیین مقدار گاز مورد نیاز حداقلی و حداکثری تهیه و به شرکت گاز اعلام نماید تا در ایجاد محدودیت ها مورد عمل قرار گیرد. ۴. استفاده از سوخت دوم جایگزین در واحدهای فولادی مطرح و با توجه به اینکه این موضوع در قراردادهای فروش گاز به واحدهای تولیدی نیز اشاره شده و واحدهای صنعتی ملزم به پیش بینی تمهیداتی برای استفاده از سوخت جایگزین در مواقع ضروری هستند، مقرر شد انجمن فولاد استان این موضوع را سریعاً به واحدهای فولادی استان اطلاع رسانی کرده و سریعاً اقدامات فنی لازم به عمل آورند. قرار بر این بود که لیست واحد هایی که قادر به استفاده از سوخت جایگزین هستند اعلام شود ولی با گذشت یک هفته این کار را انجام نشده است.

کریم رحیمی، رئیس هیات مدیره انجمن فولاد استان: در مورد استفاده از سوخت جایگزین جلسه ای با اعضای خود تشکیل داده و نتیجه را دیروز طی نامه ای برای شما اعلام کردیم. تنها ۴ واحد قادر به استفاده از سوخت جایگزین هستند. در مورد مقدار گاز مورد نیاز نمی توان حد اکثر و حداقل تعیین کرد و تنها می توان در شهرک ها شیفت بندی انجام داد.

خسرو آریان پور، مدیر بهره برداری شرکت گاز استان: محدودیت اعلام شده، مابین دو وزارتخانه نفت و صمت صورت گرفته است، وزارت نفت برای تمامی واحدهای صنعتی و پتروشیمی و پالایشگاه و خانگی سهمیه ای در نظر گرفته است. مقدار سهمیه اختصاص یافته به صنایع توسط وزارت صمت تعیین شده پس توزیع این سهمیه خارج از اختیار وزارت نفت بوده است. علیرغم اینکه از تاریخ ۱۴۰۰/۰۸/۲۲ محدودیت ها برای شرکت اعلام شده لیکن تاکنون هیچکدام اعمال نشده است. سهمیه اعلام شده در ابتدا روزانه ۸۰ هزار متر مکعب بود که با انجام مکاتباتی به ۱۷۰ هزار مترمکعب افزایش دادیم. در صورتیکه از تاریخ ۲۲ تا الان ۷۰۰ هزار مترمکعب مصرف روزانه داشتند. علیرغم اینکه درخواست رعایت و اخطار ارائه شده بود، لیکن قطعی از طرف ما صورت نگرفته است. همچنین در قراردادهای منعقد شده متعهد به استفاده از سوخت جایگزین شده اند.

مصرف گاز فولاد میانه ۶۰۰ هزار مترمکعب می باشد و در این مورد شورای عالی امنیت طی نامه محرمانه ای به شماره ۳۰۹۳۹۹ به تاریخ ۱۴۰۰/۰۹/۰۳ اعلام کردند که اجازه تخصیص سهمیه اضافی برای فولاد میانه را ندارند. در خصوص اجحافی که در حق استان آذربایجان شرقی در خصوص تخصیص سهمیه گاز صورت گرفته باید نمایندگان مجلس همکاری لازم را داشته باشند و با تشکیل جلسه با وزیران به این موضوع بپردازند. واحد هایی که می توانند دوسوخته به فعالیت خود ادامه دهند این کار انجام دهند تا سهمیه آنها برای مابقی واحد ها تعلق گیرد. با قرارداد سوپا "انتقال" مشکل گاز استان های شمال شرقی کشور حل می شود.

یونس ژائله، دبیر شورای گفتگو: بر اساس مصرف گاز در هر تن تولید واحد های فولادی استان ها، می توان مشخص کرد که سهمیه هر استان به چه مقدار باید کاهش یابد. در غیر اینصورت عادلانه نخواهد بود. نسبت کاهش گاز استان ها باید با توجه به منطقه جغرافیائی و سردی هوای استان ها نیز بایستی در نظر گرفته شود.

طاهر روحی، مدیر کل هماهنگی امور اقتصادی استانداری: با شناسائی واحد های فولادی بزرگ و مسیریابی آنها و براساس مقداری که باید کاهش یابد روزهای مشخصی اعلام گردد. اگر این موضوع مدیریت نشود در فصل سرما با مشکل جدی تری مواجه خواهیم شد. با در نظر گرفتن شرایط بدبینانه و خوش بینانه و متوسط و همچنین تعیین فشار گاز در هر کدام از این شرایط، می توان مقداری که باید کاهش داد را محاسبه کرده و مدیریت کرد؛ دقیقاً همان کاری که در خصوص برق انجام دادیم.

حسین نائب درختان، نماینده آذر فولاد امین: برای جبران کمبود گاز بایستی از سهمیه تمامی واحد های فولادی کشور کسر کرد، به جای کاهش سهمیه از ۴۰ هزار به ۱۰ هزار که حتی با این مقدار یک شیفت کاری هم قادر به فعالیت نخواهد بود، می توان به واحد ها اعلام کرد که ساعات کاری شیفت های خود را کاهش دهند. دوگانه سوز بودن واحدها مستلزم زمان و هزینه می باشد. در حال حاضر واحد ما به جای دو شیفت ۱۰ ساعته با دو شیفت ۸ ساعته فعالیت می کند.

فرهاد نیک نفس، مدیر عامل فولاد ظفر: در بحران بوجود آمده در مورد برق همکاری لازم را انجام دادیم. ظاهراً این بحران تبدیل به یک فرآیند شده است که بایستی به فکر حل مشکل برای بلند مدت بود، در ۶ ماهه اول سال توانستیم با ۳۰ درصد ظرفیت به فعالیت خود ادامه دهیم و برای جبران این موضوع سعی بر این بود که در ۶ ماهه دوم سال با حداکثر توان ظرفیتی خود در سه شیفت ۲۴ ساعته فعالیت داشته باشیم. ولی با کاهش سهمیه گاز مواجه شدیم و در حال حاضر با دو شیفت ۱۹ ساعته فعالیت می کنیم. در خصوص تامین برق پیشنهاد تاسیس نیروگاه دادند. ولی برای کار این نیروگاه نیاز به گاز داریم. برای تامین سوخت دوم، شرکت نفت اعلام می کند که در جلسه استان مصوب شده است و باید از مازوت استفاده شود وقتی برای تهیه مازوت اقدام

می کنیم. محیط زیست اعلام می کند حق استفاده از مازوت را ندارید و یک درصد کل فروش خود را باید به عنوان ضرر و زیان پرداخت کنید.

یونس اکبرپور پایدار، رئیس انجمن سازندگان قطعات خودرو آذربایجان شرقی: درخواست ما توزیع عادلانه سهمیه گاز در استان هاست.

میرحسین شریعت دوست، رئیس هیات مدیره انجمن متالوژی: مهمترین نکته تبعیض می باشد. بایستی در این خصوص تقسیم وظایف صورت گیرد شخصی جهت پیگیری و حل مشکل تبعیض اقدام نماید. دوم مشخص شدن مقدار نیست که هر واحد باید در مصرف خود کاهش دهد و مجاز به استفاده از چه مقدار می باشد.

نسرین درخشانی، مسئول دبیرخانه شورای گفتگو: این موضوع می تواند به صورت دو درخواست استانی و ملی مطرح شود. اول اینکه موضوع تبعیض بین استان ها به صورت پیشنهاد ملی به مرکز ارائه شود و از نمایندگان مجلس نیز پیگیری آن درخواست گردد و مورد بعدی تا تعیین تکلیف تعیین سهمیه عادلانه مدیریت مصرف در استان انجام شود.

طاهر روحی، مدیر کل هماهنگی امور اقتصادی استانداری: بایستی مطالبه ملی برای احجافی که در خصوص سهمیه بندی از سوی وزارت صمت برای فولادی ها صورت گرفته صورت گیرد و اتاق بازرگانی درخواست نیاز حداکثری از وزارت صمت را داشته باشد. استانداری نیز در پیگیری اعتراض های انجام شده اقداماتی انجام دهد.

در کنار این همانند مورد برق، باید مدیریت کافی صورت گیرد و برای وضع موجود جلسه ای به اتفاق اتاق و انجمن فولاد و صمت و پخش فراورده های نفتی و اداره گاز و استانداری، برنامه ای در سه حالت بدبینانه و خوش بینانه و متوسط درصد کاهش مصرف صنایع را تعیین و به توافق رسد. با در دست داشتن برنامه و مسیر بندی و مشخص شدن روزها و مقدار سهمیه واحد ها می توان مشکل را در کوتاه مدت مدیریت کرد.

دومین نشست مشکلات تامین گاز صنایع فولاد استان در خصوص مدیریت مصرف گاز استان با حضور دبیر شورای گفتگو و نمایندگان از دادگستری استان، هماهنگی امور اقتصادی استانداری، شرکت گاز استان، انجمن فولاد استان، انجمن متالوژی، انجمن سازندگان قطعات خودرو استان، فولاد ظفر و فولاد امین در مورخ ۱۴۰۰/۹/۱۳ در محل شرکت گاز استان به شرح ذیل برگزار شد:

کریم رحیمی، رئیس هیات مدیره انجمن فولاد استان: پیشنهادات اعضای این انجمن در خصوص مدیریت مصرف گاز بشرح ذیل می باشد:

۱. کاهش ۳۰ الی ۴۰ درصدی مصرف گاز بر اساس شش ماهه دوم سال گذشته بصورت یک روز در هفته در ۳ مسیر (صوفیان، بستان آباد- میانه و شهرک سلیمی- بناب) قرار دارند.

۲. تمامی شرکت ها به دلیل ساختاری امکان استفاده از سوخت مازوت را ندارند. لذا ۵ شرکت آذر فولاد امین، فولاد کاوه، درپاد، فولاد ظفر بناب و فولاد ناب آمادگی خود را جهت استفاده از سوخت دوم اعلام نمودند. لیکن جهت استفاده از سوخت دوم بایستی زمان چند ماهه به این واحدها ارائه شود. چرا که بخشی از این تجهیزات وارداتی می باشد و در شرایط تحریم مشکلاتی در واردات آن وجود دارد. همچنین بر اساس اعلام محیط زیست استفاده از سوت دوم غیرقانونیست و در صورت استفاده واحدها جریمه خواهند شد. لذا بایستی تمهیداتی در این خصوص صورت پذیرد.

۳. پیشنهاد دیگر کاهش شیفته کاری از ۳ شیفته به یک شیفته می باشد.

برای تولید هر تن میلگرد، ۵۰ متر مکعب و برای تولید آهن اسفنجی، ۳۰۰ متر مکعب گاز مصرف می شود. در استان فقط شرکت فولاد میانه آهن اسفنجی تولید می کند و محدودیت مصرف گاز در صنایع فولادی با قطعی گاز هیچ تفاوتی ندارد. چرا که درجه

حرارت کوره ها باید به ۱۲۵۰ درجه برسد تا عملیات ذوب بتواند انجام شود و خاموشی کوره ها برای واحدهای فولادی فاجعه بار هست و نشست کل کوره را در پی خواهد داشت.

صنایع فولادی در سطح کشور و استان دومین رتبه در ارزآوری قرار دارند و از لحاظ کمیت، آذربایجان شرقی دارای بیشترین واحد تولیدکننده فولاد می باشد. ۱۵ واحد نوردی استان ۱۵ درصد تولید و ۸ درصد صادرات کشور را انجام می دهند و با توجه به اشتغالزایی این واحدها در صورت اختلال یا توقف تولید، مشکل حقوق کارگران، مالیات، بیمه و بازگرداندن تسهیلات بانکی و... بر این واحدها تحمیل خواهد شد.

محدودیت مصرف گاز صنایع فولادی، سراسری می باشد لذا بر اساس برنامه وزارت نفت نسبت به صنایع فولادی آذربایجان شرقی اجحاف شده است. اگر محدودیتی اعمال می شود بایستی بر تمام صنایع اعمال شود و نه صنعت فولاد. متأسفانه مارژین و سود صنایع فولادی به ۲ درصد رسیده و وضعیت فعلی مشکلات را دو چندان خواهد کرد.

آقای هوشنگ، مدیر حراست شرکت گاز: شورای عالی امنیت ملی با دستورالعملی تحت عنوان بسته اضطراری مدیریت بحران تامین انرژی کشور در فصل سرد که تا ۲۰ اسفند اجراء خواهد شد وظایفی را برای دستگاه ها معین و محدودیت هایی را اعمال کرده است. سهمیه ابلاغی دبیر شورای عالی امنیت ملی برای صنایع فولادی در ۴ ماه آخر سال به شرح زیر می باشد:

۱. آذر ماه: ۲۰ میلیون متر مکعب

۲. دی ماه: ۱۵ میلیون متر مکعب

۳. بهمن ماه: ۲۰ میلیون متر مکعب

۴. اسفند ماه: ۲۳ میلیون متر مکعب

تقسیم کننده سهمیه گاز فولاد، وزارت صنعت، معدن و تجارت می باشد و وزارت نفت و شرکت ملی گاز در این امر دخیل نیست. چنانچه بخش خصوصی اعتراض کارشناسی دارد به حراست شرکت گاز انتقال دهد تا به مرکز منعکس شود. در این راستا شرکت گاز استان تا حد توان پیگیری و مکاتبات انجام داده اما وزارت صمت اظهار نموده که توزیع و تقسیم به عهده این وزارتخانه هست. نامه های محرمانه ی با امضای استاندار به وزیر نفت نوشته شده است و دکتر متفکر آزاد نماینده مردم تبریز در مجلس شورای اسلامی نیز در این خصوص از وزیر سؤال نموده است.

مسول مشترکین شرکت گاز استان: با شروع بارش برف در استان، شرکت گاز لحظه به لحظه فشار گاز شهرستان های حساس (کلیر و خداآفرین) را رصد می کرد که در صورت و افت فشار گاز واحدهای فولادی را باید سریعاً قطع می گردید. چرا که ۲۰ هزار مشترک خانگی در این مسیر وجود دارد و قطعی گاز آنها تبعات امنیتی به دنبال دارد.

آقای رضوی جانشین و مشاور مدیرعامل شرکت گاز استان: هنگام عقد قرارداد انشعاب گاز با کارخانجات، از مدیران کارخانجات تعهد گرفته ایم که در شرایط اضطراری و عنداللزوم، ۴ ماه سال، سوخت جایگزین مصرف کنند. دستور رسمی مدودیت مصرف از ۲۲ آبان ۱۴۰۰ ابلاغ شده است. لیکن شرکت گاز علیرغم محدودیت ها همکاری لازم را با صنعتگران داشته است؛ به استثنای یک کارخانه (فولاد آذربادگان)، بقیه واحدهای فولادی محدودیت را رعایت نکرده اند و ما علیرغم تذکر، اخطار و توبیخ و اطلاق عنوان تمرد از مسئولان بالادستی خود، با واحدهای فولادی مامشات و اغماض کرده ایم.

در جلسه ۱۰ آبان ۱۴۰۰ که در محل اتاق بازرگانی برگزار شد مقرر شد انجمن لیست شرکت هایی که می توانند از سوخت جایگزین استفاده کنند را ارائه دهد. انتقال گاز به استان آذربایجان غربی و بخشی از استان کردستان از مسیر استان ما انجام شده است لذا عدم رعایت محدودیت مصرف در استان ما، افت شدید فشار برای مناطق مذکور را در پی خواهد داشت. به خاطر مسائل ایمنی و فنی نمی توانیم گاز مشترکان خانگی را قطع کنیم چون با در نظر گرفتن یک میلیون و ششصد هزار مشترک

خانگی، پس از قطعی گاز باید رگولاتورها را سرویس یا تعویض بکنیم که عملاً غیر ممکن هست. اگر به مرحله بحرانی کمبود گاز برسیم گاز صنایع را قطع خواهیم کرد. اگر در صنایع محدودیت مصرف گاز اعمال می شود، وزارت صمت باید با در نظر گرفتن آثار و خسارات اقتصادی و اجتماعی در رفع مشکل جایگزینی گاز با سوخت مایع (تامین تجهیزات و حذف جرائم قانونی آلاینده‌گی) پیشقدم شود و با اصلاح قانون و مذاکره با دادگستری و وزارت امور اقتصادی و دارایی اقدام کند. روزانه ۴ میلیون متر مکعب مصرف گاز نیروگاه تبریز بود که با محدودیت اخیر آن را قطع کردیم و در داخل استان فقط نیروگاه هریس و صوفیان از گاز استفاده می کنند. پتروشیمی و نیروگاه تبریز از ۱۵ شهرویر از سوخت جایگزین استفاده می کنند و اگر این محدودیت ها نبود امروز مشترکین خانگی با مشکل مواجه می شدند. پس از بحث و مذاکرات، مقرر گردید موضوع مدیریت مصرف گاز و افزایش سهمیه واحدهای فولادی استان از طریق سازمان صمت و وزارتخانه متبوع پیگیری شود.	
۱. مجمع نمایندگان استان و استانداری آذربایجان شرقی با مد نظر قراردادن برودت هوا در منطقه و ظرفیت های واحدهای فولادی استان، اقدامات لازم را جهت افزایش سهمیه واحدهای فولادی استان در اسرع وقت بعمل آورند. ۲. تا حصول نتیجه افزایش سهمیه مصرفی گاز استان، شرکت گاز استان با همکاری انجمن فولاد استان در راستای مدیریت مصرف گاز صنایع فولاد استان، محدودیت و احیاناً قطعی گاز را به صورت شهرک محور بر اساس لیست شهرک های "شهرک صنعتی شهید سلیمی، شهرک صنعتی سرمایه گذاری خارجی، شهرک صنعتی بناب، ناحیه صنعتی تیکمه داش، مجتمع شرکت های فولاد آذربایجان" برنامه ریزی و زمانبندی نماید. ۳. مجوزهای مورد نیاز از سازمان های ذیربط محیط زیست، شرکت ملی نفت، صمت و ... برای استفاده از سوخت های جایگزین برای واحدهایی معرفی شده سریعاً فراهم گردد تا در مهلت یک ماهه اعمال تغییرات در دستور کار خطوط تولید قرار گیرد.	پیشنهادهات
۱. قانون رفع موانع تولید رقابتپذیر؛ ۲. قانون بهبود محیط کسب و کار؛ ۳. مصوبه شورای عالی امنیت ملی در خصوص مصرف گاز در سال جاری؛ ۴. برنامه اولویت بندی قطعی گاز وزارت نفت؛ ۵. نامه شماره ۲۹۷-۱۴۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۰۹ انجمن صنایع فولاد استان، خطاب به استانداری استان.	فهرست مستندات و مدارک پشتوانه